

at Overtilsynet i visse Tilfælde skal udnævne en Del af disse Embedsmænd, saaledes Kordegn, Organist og Graver. Det er jo meget godt, men Overtilsynet er Stiftsøvrigheden, og den har heller ingen Føling med Købstadkommunens Interesser, den har ikke noget økonomisk Ansvar, i hvert Fald kan den ikke føle, hvad Kommunen kan magte eller ikke magte, og selv om den har den endelige Afgørelse, bliver det en alt for kostbar Historie for Kommunen. For Landets Vedkommende er det Provstiudvalget, men jeg vil meget henstille til det Udvalg, som faar disse Lovforslag til Behandling, at man paa en blid og rolig Maade afliver disse Provstiudvalg; jo flere vi faar af den Slags Organisationer, des vanskeligere bliver det at administrere.

Jeg vil dernæst gerne gøre nogle Bemærkninger om Kirkegaarde og deres Bestyrelser. Det forekommer mig ganske meningsløst, at Kirkegaardenes Bestyrelse afgjort er lagt ind under Kirkerne. Der er ikke nogen tidligere Lovbestemmelse om, at Kirkegaardene hører ind under Kirkerne; ganske vist er det ved Praksis og Sædvane blevet saadan, formodentlig oprindelig, fordi Jorden ikke var dyr, og Kirkerne i Regelen havde Jord nok, og man tog det derfor ikke saa nøje med Hensyn til at afgive et Stykke Jord til Kirkegaard, men hverken Danske Lov eller andre ældre Love har nogen Bestemmelse om, at Kirkegaardene skal tilhøre Kirkerne, det er egentlig en Slags Hamstring, at Kirkerne uden videre har tilvendt sig Kirkegaardene. Jeg synes, det er et Spørgsmaal, som maa overvejes i Udvalget, om man ikke kan lægge Kirkegaardene ind under Kommunalbestyrelserne, det er jo en kommunal Sag, og der er ikke megen Mening i, at Kirkegaardene skal være under Kirkens Bestyrelse; da vi alle sammen skal begraves paa Kirkegården, maa der være en rimelig Adgang til at vælge den Bestyrelse, som skal raade for Kirkegaardene. Efterhaanden er det da ogsaa blevet saadan, at Kirkegaardene i de større Byer er kommet under Kommunernes Bestyrelse. Det har ikke været muligt at faa Kirkeejerne paa Landet til at erkende, at de havde Pligt til at udlægge Kirkegaarde. Endnu saa sent som i det kirkelige Udvalg, der var nedsat i 1905, holdt Kontorchef Damkier et stort Fore-

drag om Kirkegaardsforholdene og udtalte, at Kirkeejerne paa den Tid endnu ikke havde villet erkende, at de havde Pligt til enten at udlægge Kirkegaarde eller saa meget som anskaffe Protokoller til Kontrol med, hvorledes Gravstederne er ordnet. Det tyder ogsaa paa, at man i Virkeligheden ikke har betragtet Kirkegaardene som hørende til Kirkerne. I en Forordning af 1845 er det ganske vist bestemt, at naar der skal anlægges nye Kirkegaarde, skal Kirkeejerne skaffe Jorden, men Sogneboerne skal medvirke til at gøre Kirkegaardene i Stand. Der synes altsaa at være en Blanding af de Pligter, der paalægges Kirkeejeren, og dem, der paalægges Kommunens Beboere. Det naturlige maa i hvert Fald være, at Kommunen overtager Ledelsen af Kirkegaardenes Anlæg og Vedligeholdelse. Der er i saa Henseende i København, Odense og Aarhus Ordninger, som delvis kan tjene os Mønster. For Københavns Vedkommende blev Spørgsmaalet rejst i 1875, da man havde anlagt ikke blot Assistenskirkegaard, men ogsaa Vestre Kirkegaard, da kom Spørgsmaalet op, om man ikke burde have en kommunal Bestyrelse af de Kirkegaarde. I 1875 nedsattes en Regeringskommission, som bestod af 20 Medlemmer, 5 Borgerrepræsentanter og 15 gejstlige Mænd, og denne overvejende kirkelige Forsamling vedtog rent ud, at Kirkegaardene burde under borgerligt Styre, ikke under kirkeligt Styre, men Sjællands Biskop protesterede derimod, og af den Grund blev det ikke gennemført den Gang. Hele Magistraten i København paa den Tid og hele Borgerrepræsentationen vedtog, at Styret skulde være borgerligt, endog saa konservative Mænd som Bille og Borgmester H. N. Hansen var stærkt optaget af, at der skulde være en borgerlig Styrelse for Kirkegaardene. Ikke desto mindre blev det forhindret, fordi Biskoppen protesterede, og i Ministeriets Skrivelse af 20. August 1878 kræves Kirkens Interesser betryggede, som det hedder. Resultatet blev, at der kom en Bestyrelse for Begravelsesvæsenet paa 5 Mand, bestaaende af Borgmesteren for 1ste Afdeling, 2 valgte Borgerrepræsentanter og 2 Provster her fra Byen. Denne Bestyrelse for Begravelsesvæsenet her i København sidder endnu. Alle Indtægter indgaar i Kommunens Kasse; til Gængæld